

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

P8_TA(2019)0062

Metinė konkurencijos politikos ataskaita**2019 m. sausio 31 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl metinės konkurencijos politikos ataskaitos (2018/2102(INI))**

(2020/C 411/27)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 7, 8, 9, 11, 12, 39, 42 ir 109–109 straipsnius ir 174 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač jos 35, 37 ir 38 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 18 d. Komisijos 2017 m. konkurencijos politikos ataskaitą (COM(2018)0482) ir prie jos pridėtą tą pačią dieną paskelbtą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą,
- atsižvelgdamas į 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijos tarp įmonių kontrolės ⁽²⁾ (EB Susijungimų reglamentas),
- atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 9 d. baltąją knygą „Veiksmingesnė ES susijungimų kontrolė“ (COM(2014)0449),
- atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 22 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria siekiama valstybių narių konkurencijos institucijoms suteikti įgaliojimus, kad jos būtų veiksmingesnės vykdymo užtikrinimo institucijos ir užtikrintų tinkamą vidaus rinkos veikimą (COM(2017)0142) (EKT+ direktyva),
- atsižvelgdamas į 2016 m. liepos 19 d. Komisijos pranešimą dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (C(2016)2946),
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. vasario 5 d. rezoliuciją „ES bendradarbiavimo susitarimai konkurencijos politikos įgyvendinimo srityje. Tolesnė veikla“ ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į atitinkamas Komisijos taisykles, gaires, sprendimus, rezoliucijas, komunikatus ir dokumentus konkurencijos klausimais,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. balandžio 19 d. ⁽⁴⁾ ir 2017 m. vasario 14 d. ⁽⁵⁾ rezoliucijas dėl 2017 ir 2016 m. metinių ES konkurencijos politikos ataskaitų,
- atsižvelgdamas į 2018 m. liepos mėn. Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto Konkurencijos darbo grupės užsakytą tyrimą „Konkurencijos klausimai finansinių technologijų srityje“,
- atsižvelgdamas į Komisijos atsakymus į klausimus, į kuriuos atsakoma raštu, Nr. E-000344–16, E-002666–16 ir E-002112–16,

⁽¹⁾ OL L 187, 2014 6 26, p. 1.

⁽²⁾ OL L 24, 2004 1 29, p. 1.

⁽³⁾ OL C 93, 2017 3 24, p. 71.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0187.

⁽⁵⁾ OL C 252, 2018 7 18, p. 78.

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 12 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Komisijos 2018 m. birželio 18 d. paskelbtos 2017 m. konkurencijos politikos ataskaitos,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. gegužės 10 d. Komisijos galutinę ataskaitą dėl elektroninės prekybos sektoriaus tyrimo (COM(2017)0229),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą ir Tarptautinės prekybos komiteto bei Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomones (A8-0474/2018),
- A. kadangi konkurencijos politika jau taikoma daugiau kaip 60 metų ir kadangi stipri ir veiksminga ES konkurencijos politika visada buvo Europos projekto kertinis akmuo;
- B. kadangi mokesčių slėpimas ir mokesčių vengimas sukuria nesąžiningą konkurenciją, kuri daro neigiamą poveikį ypač mažoms ir vidutinėms įmonėms (toliau–MVĮ);
- C. kadangi pinigų plovimas, mokesčių vengimas ir slėpimas kenkia teisingam mokestinių pajamų paskirstymui valstybės narėse ir taip iškraipo konkurenciją vidaus rinkoje;
- D. kadangi dėl masinio turtingų asmenų ir didelių grynųjų kapitalą turinčių įmonių mokesčių vengimo ne tik nukenčia eiliniai mokesčių mokėtojai, bet ir kyla grėsmė geram valdymui, makroekonominiam stabilumui, socialinei sanglaudai bei visuomenės pasitikėjimui Sąjungos ir valstybių narių institucijomis;
- E. kadangi tam tikros vyriausybės ir jurisdikcijos, kai kurios iš jų veikia ES viduje, specializuojasi kurti arba kuria konkurenciją iškreipiančius lengvatinius mokesčių režimus tarptautinių bendrovių ir turtingų asmenų, kurie patys šiose jurisdikcijose neturi ekonominio pagrindo, o yra tik jiems atstovaujanti priedangos įmonės, naudai;
1. mano, kad konkurencijos politika, kuria siekiama užtikrinti vienodas veiklos sąlygas visuose sektoriuose, yra kertinis Europos socialinės rinkos ekonomikos akmuo ir pagrindinis veiksnys užtikrinant tinkamą vidaus rinkos veikimą; palankiai vertina Komisijos 2017 m. konkurencijos politikos ataskaitą, taip pat jos pastangas ir veiklą, kuriomis siekiama užtikrinti, kad Sąjungos konkurencijos taisyklės būtų veiksmingai taikomos visų ES piliečių naudai, ypač tų, kurių pozicijos kaip vartotojų yra silpnos; be to, ragina Komisiją toliau užtikrinti visapusišką ES konkurencijos taisyklių vykdymą, ypatingą dėmesį skiriant sunkumams, su kuriais susiduria MVĮ, ir vengti nevienodo jų taikymo valstybės narėse;
 2. palankiai vertina ir toliau remia struktūrinį dialogą su už konkurenciją atsakingu Komisijos nariu ir Komisijos pastangas palaikyti glaudų bendradarbiavimą su Parlamento kompetentingo komiteto ir jo Konkurencijos politikos darbo grupės nariais; mano, kad Komisijos metinė konkurencijos politikos ataskaita yra būtina demokratinės kontrolės priemonė; primena, kad pastaraisiais metais Parlamentas pagal įprastą teisėkūros procedūrą dalyvavo formuojant konkurencijos taisyklių sistemą, pvz., pasiūlyme dėl EKT + direktyvos; pažymi, kad Parlamentui turėtų būti suteikti bendro sprendimo įgaliojimai, kad jis galėtų formuoti konkurencijos taisyklių sistemą, ir apgailestauja, kad pastarojo meto Sutarčių pakeitimuose nebuvo sustiprintas šios srities Sąjungos politikos demokratinis aspektas;
 3. palankiai vertina ir toliau remia ryžtingą Komisijos Konkurencijos GD darbotvarkę ir prioritetus, taip pat pažymi, kad ir toliau esama svarbių problemų, pavyzdžiui, susiliejamų kontrolės srityje, kurioje absoliutus susiliejamų skaičius yra didelė problema; pažymi, kad Komisijos sprendimai dėl susiliejamų, antimonopolinių priemonių ir valstybės pagalbos yra politinių diskusijų tema, ir pabrėžia, kad, nors kai kurie naujausių sprendimų pavyzdžiai pateikiami šioje ataskaitoje, bendras vaizdas yra platesnis ir todėl Parlamentas nesiekia priimti pozicijos dėl atskirų atvejų, nes Komisija turi spręsti apie tai, kada nesilaikoma teisės aktų dėl konkurencijos;
 4. prašo Komisijos išnagrinėti galimą neigiamą siūlomo bendrovių „Siemens“ ir „Alstom“ susiliejamumo poveikį Europos geležinkelių rinkos konkurencingumui ir jo neigiamą poveikį geležinkelių naudotojams;

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

5. pažymi, kad 2018 m. Komisija pateikė pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto siekiant sukurti visos Europos asmeninės pensijos produktą (angl. PEPP), kuris būtų privatus pensijų fondas;
6. pabrėžia, kad vartotojas yra pagrindinis veiksmingos konkurencijos Europos bendrojoje rinkoje naudos gavėjas;
7. palankiai vertina sunkvežimių kartelių tyrimą; teigiamai vertina tai, kad Komisija nagrinėjo ne tik kartelio tarp didelių sunkvežimių gamintojų poveikį sunkvežimių kainoms, bet ir skyrė jiems sankcijas dėl to, kad jie siekė, kad būtų vėluojama pradėti naudoti švaresnius sunkvežimius;
8. pabrėžia, kad konkurencijos taisyklės yra pagrįstos sutartimis, ir, kaip nustatyta SESV 7 straipsnyje, jas reikėtų aiškinti atsižvelgiant į platesnes Europos vertybes, kuriomis grindžiama Sąjungos teisė, susijusi su socialiniais reikalais, socialine rinkos ekonomika, aplinkosaugos standartais, klimato politika ir vartotojų apsauga; mano, kad taikant ES konkurencijos teisę turėtų būti šalinami visi rinkos iškraipymai, įskaitant rinkos iškraipymus, kuriuos lemia neigiami išoriniai socialiniai ir aplinkosaugos veiksniai;
9. mano, kad konkurencijos politika turėtų veikti kaip katalizatorius pereinant prie kitokio energijos vartojimo modelio visoje ES, skatinti ekonominę ir socialinę integraciją Europoje, skatinti ekologiškai tvarią ūkininkavimo veiklą ir riboti didelių energijos įmonių galimybes padidinti energijos tiekimo kainas;
10. atkreipia dėmesį į tai, kad net jei produktai arba paslaugos tiekiami nemokamai, daugiausia skaitmeninėje ekonomikoje, vartotojai vis tiek gali patirti neteisingą elgesį, pavyzdžiui, kokybės, asortimento arba inovacijų suprastėjimą arba priverstinius metodus; mano, kad ES konkurencijos taisyklės ir vykdymo užtikrinimas taip pat turėtų apimti įvairius aspektus, nesusijusius su kainomis, ir turėtų atsižvelgti į platesnius aspektus, pvz., į produktų ar paslaugų kokybę, taip pat atsižvelgiant į piliečių privatumą;
11. atkreipia dėmesį į didžiulius pokyčius rinkose, atsirandančius dėl nuolatinės technologijų plėtros, dėl kurių atsiranda ir galimybių, ir iššūkių; šiuo atžvilgiu pabrėžia esminį konkurencijos politikos vaidmenį tolesnėje bendrosios skaitmeninės rinkos raidoje; pabrėžia, kad reikia skubiai sukurti sistemą, kurią taikant būtų skatinamos duomenų inovacijos ir nauji verslo modeliai ir kartu veiksmingai sprendžiamos duomenimis ir algoritmais pagrįstos ekonomikos problemos; visų pirma atkreipia dėmesį į tai, kad kelios skaitmeninės platformos, kurios turi prieigą ir gali kontroliuoti vis didėjančius duomenų srautus, gali sukurti masto ekonomiją ir didelį išorinį tinklo poveikį, o dėl pernelyg didelės koncentracijos ir pajamų gavimo iš piktnaudžiavimo rinkos galia gali sukelti rinkos nepakankamumą; šiame kontekste palankiai vertina specialiųjų Komisijos nario patarėjų paskyrimą siekiant sutelkti dėmesį į būsimas skaitmeninimo problemas konkurencijos politikos srityje ir su susidomėjimu laukia jų darbo išvadų ir rekomendacijų dėl veiksmų; pabrėžia, kad šiais klausimais būtina ES mastu taikyti bendrą požiūrį;
12. pabrėžia, kad naudotojai dažnai nežino, kokių mastu jų duomenys naudojami ir perduodami trečiosioms šalims rinkodaros ar komerciniais tikslais; ragina Komisiją, vadovaujantis 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje ⁽¹⁾ (E. privatumo direktyva) 5 straipsnio 3 dalimi, užtikrinti, kad skaitmeninės įmonės asmens duomenis naudotų tik gavus aiškų atitinkamo abonentu ar naudotojo sutikimą ir kad be šio sutikimo nebūtų galima perduoti duomenų trečiosioms šalims, su kuriomis bendrovė ar platforma yra sudariusios susitarimą; todėl mano, kad skaitmeninės rinkos turi būti vertinamos vadovaujantis daugiadalykiu požiūriu, nes antikoncepciniai veiksmai gali apimti kitų sričių, pvz., duomenų apsaugos ir vartotojų teisės aktų, teisės pažeidimus; pabrėžia, kad imantis tinkamų vykdymo užtikrinimo veiksmų reikėtų, kad skirtingos kompetentingos institucijos bendradarbiautų, visų pirma, konkurencijos, vartotojų ir duomenų apsaugos institucijos, kaip siūloma Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno iniciatyvoje dėl tarpuskaitos namų ⁽²⁾;

⁽¹⁾ OL L 201, 2002 7 31, p. 37.

⁽²⁾ EDAPP preliminari nuomonė „Privatumas ir konkurencingumas didelių duomenų rinkinių amžiuje. Duomenų apsaugos, konkurencijos teisės ir vartotojų apsaugos sąveika skaitmeninėje ekonomikoje“, 2014 m. kovo mėn. https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/14-03-26_competition_law_big_data_en.pdf

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

13. ragina Komisiją surengti technologijų įmonių klausymą, į kurį būtų pakviesti bendrovių „Google“, „Facebook“ ir „Apple“ vykdomieji direktoriai, visų pirma siekiant aptarti, kaip trečiųjų šalių renkami ir naudojami vartotojų asmens duomenys; yra susirūpinęs dėl to, kad naudotojai, reguliavimo institucijos ir kartais net taikomųjų programų kūrėjai ir reklamuotojai nežino, koku mastu duomenų srautai iš išmaniųjų telefonų patenka skaitmeninės reklamos grupėms ir kitoms trečiosioms šalims; atkreipia dėmesį į tai, kad trečiųjų šalių per išmaniųjų telefonų programėles surinkti duomenys gali apimti bet kokią informaciją – nuo profilio informacijos, pvz., amžiaus ir lyties iki vietos nustatymo detalių, įskaitant duomenis apie netoliese esančius mobiliojo ryšio bokštus arba belaidžio ryšio (Wi-Fi) maršruto parinktuvus, taip pat informaciją apie visas kitas programėles, esančias telefone; mano, kad ES turėtų suteikti asmenims galimybę suprasti su šiomis sekimo bendrovėmis susijusias monopolijos ir koncentracijos problemas;

14. šiuo atžvilgiu ragina Komisiją, be kita ko, remiantis jos gairėmis dėl SESV 102 straipsnio, vertinti duomenų, būtinų paslaugų kūrimui ir teikimui, kontrolę kaip priemonę daryti įtaką rinkoje, taip pat reikalauti internetinių platformų ir socialinių tinklų paslaugų teikėjų sąveikos; taip pat atkreipia dėmesį į savarankiško mokymosi algoritmų ir dirbtinio intelekto raidą, ypač kai juos bendrovėms teikia trečiosios šalys, ir jos poveikį kartelio veiklos pobūdžiui; prašo, kad Komisija kitoje metinėje konkurencijos politikos ataskaitoje pateiktų išsamią informaciją apie šiuos klausimus;

15. mano, kad svarbu užtikrinti tinkamą Sąjungos kolektyvinių teisių gynimo mechanizmų veikimą, kuriais siekiama užtikrinti tinkamą kompensaciją nuo antikonkurencinių veiksnių nukentėjusiems vartotojams;

16. mano, kad būtina užtikrinti teisę į tarpvalstybinį perkeliamumą siekiant išvengti tokios padėties, kai esami šios teisės apribojimai išvirtintų kaip teisėtos rinkos praktikos; mano, kad taip pat svarbu panaikinti neigiamai veikiančius ir nepagrįstus apribojimus dėl geografinių priešasčių, dėl kurių neužtikrinamas nuoseklus intelektinės nuosavybės teisių apsaugos lygis;

17. mano, kad jurisdikcijos ribos, pagal kurias nustatomas pradinis ES susijungimų peržiūros taškas, grindžiamos tikslinių ir išigijančiųjų subjektų apyvarta, ne visuomet yra tinkamos skaitmeninei ekonomikai, nes reklamos tikslais dažnai naudojama neapibrėžta vertė, išreikšta interneto svetainės lankytojų skaičiumi; siūlo patikslinti šias ribines vertes ir pritaikyti jas siekiant įtraukti, be kita ko, kitus veiksnius, pvz., vartotojų, kuriems turėjo įtakos susijungimai, skaičių ir susijusių sandorių vertę;

18. pabrėžia tai, kad norint patekti į skaitmeninę ekonomiką tam tikrose srityse susiduriama su kliūtimis, kurios tampa vis labiau neįveikiamos, nes kuo labiau įsigali neteisingas elgesys, tuo sunkiau atkurti padėtį be antikonkurencinio poveikio; mano, kad laikinosios priemonės gali būti svarbi priemonė, kuria užtikrinama, kad, kol vyksta tyrimas, nebūtų pakenkta konkurencijai; šiuo atžvilgiu patvirtina, kad Komisija turėtų veiksmingai taikyti laikinąsias priemones ir kartu užtikrinti tinkamą procesą ir tiriamų įmonių teisę į gynybą; palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą atlikti analizę, ar yra priemonių supaprastinti laikinųjų priemonių priėmimą per dvejus metus nuo EKT + direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos; atsižvelgdamas į tai, rekomenduoja Komisijai pasimokyti iš geriausios praktikos pavyzdžių kitose jurisdikcijose;

19. ragina Komisiją imtis platesnio užmojo veiksnių siekiant pašalinti neteisėtas kliūtis konkurencijai internete siekiant užtikrinti internetinę prekybą ES viduje be kliūčių, stebėti viršutines kainų ribas tokiuose sektoriuose kaip interneto platformos, skirtos apgyvendinimui ir turizmui, ir užtikrinti, kad vartotojai turėtų tarpvalstybinę prieigą prie plataus prekių ir paslaugų asortimento konkurencingomis kainomis; prašo Komisijos atlikti reklamos rinkos sektoriaus tyrimą siekiant geriau suprasti internetinės reklamos dinamiką ir nustatyti antikonkurencinius veiksmus, su kuriais reikia kovoti užtikrinant konkurencijos teisės aktų vykdymą, kaip tai padarė kai kurios nacionalinės institucijos;

20. pabrėžia, kad dėl šiuolaikinės ekonomikos skaitmeninimo keičiasi tradicinė ekonominė logika; todėl pabrėžia, kad bet kioje apmokestinimo sistemoje turi būti atsižvelgta į tai, kad skaitmeninimas tapo nauja visų mūsų ekonomikos elementų norma; atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą nustatyti skaitmeninės ekonomikos apmokestinimo taisykles⁽¹⁾; pabrėžia, kad skaitmeninio sektoriaus apmokestinimas turi spręsti skaitmeninės ekonomikos ir naujų skaitmeninimu grindžiamų ekonomikos praktikų neatitikimus ir padėti panaikinti kliūtis skaitmeninimui ir inovacijoms bei neleisti kurti dirbtinių sienų ekonomikoje; pabrėžia, kad svarbu rasti tarptautinius sprendimus ir bendrą požiūrį į apmokestinimą skaitmeninėje ekonomikoje; ragina Komisiją ir toliau dėti pastangas tarptautiniuose forumuose, t. y. EBPO, siekiant tokio susitarimo;

⁽¹⁾ COM(2018)0147, COM(2018)0148 ir C(2018)1650.

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

21. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl skaitmeninių paslaugų mokesčio (COM(2018)0148) kaip svarbią priemonę siekiant užtikrinti, kad skaitmeninis sektorius mokėtų teisingą mokesčių dalį tol, kol bus priimtas nuolatinis sprendimas, kuris leistų apmokestinti pelną ten, kur sukuriama vertė;

22. pakartoja, kad konkurencija telekomunikacijų sektoriuje yra itin svarbi ne tik skatinant diegti inovacijas ir investuoti į tinklus, bet ir norint paskatinti teikti vartotojams paslaugų įvairovę už prieinamas kainas; mano, kad skambučiai ES viduje vis dar yra didelė našta įmonėms ir klientams ir kad reikia šiuo metu veiksmai, kurių imamasi siekiant panaikinti vartotojų mokesčius už tarptinklinį ryšį ES, yra nepakankami, jei siekiama toliau stiprinti bendrąją rinką; pripažįsta, kad reikia sukurti paskatas, kad būtų galima suderinti skambučius ES viduje su vietiniais skambučiais, sudarant palankesnes sąlygas investicijoms į visos Europos arba bendrą tinklą; laikosi nuomonės, kad politikos priemonėmis turėtų būti skatinamos veiksmingos investicijos į naujus tinklus, atsižvelgiama į poveikį vartotojams, o tai darant taip pat užkertamas kelias naujai skaitmeninei atskirčiai tarp didelės ir mažas pajamas gaunančių namų ūkių; ragina Komisiją skatinti plačiajuosčio ryšio diegimą, skatinant aukšto lygio konkurenciją ir užtikrinant aukšto lygio sujungiamumą ES ir spartų 5G ryšio diegimą visoje Sąjungoje, siekiant užtikrinti Sąjungos konkurencingumą pasaulio mastu ir pritraukti investicijų; mano, kad vykdant minėtą uždavinį svarbu, kad vykdant konkurencijos politiką būtų atsižvelgiama į plačiajuosčio ryšio diegimo kaimo vietovėse ypatumus, siekiant patenkinti viešąjį interesą ir pakeisti tendenciją, kuomet skirtumas tarp kaimo ir miesto vietovių technologijų prasme didėja;

23. laikosi nuomonės, kad naudodami asmenines ir taupomasias sąskaitas vartotojai neturėtų mokėti komisinių mokesčių, nebent jie būtų susiję su konkrečiomis paslaugomis;

24. palankiai vertina Komisijos sprendimą dėl antimonopolinių taisyklių pažeidimo bendrovei „Google“ skirti 4,34 mlrd. EUR baudą už neteisėtą praktiką, susijusią su sistemos „Android“ mobiliaisiais įrenginiais, siekiant sustiprinti bendrovės „Google“ paieškos sistemos dominavimą; ragina Komisiją 2019 m. baigti nagrinėti antimonopolinę bylą prieš įmonę „Google Shopping“ kuri buvo pradėta nagrinėti 2010 m. lapkričio mėn., t. y. prieš aštuonerius metus; primena Komisijai užbaigti bendrovės „Google“ taikomų praktikų, kuomet jos paieškos rezultatuose buvo tvarkomi kitų specializuotos „Google“ paieškos paslaugų rezultatai, įskaitant su vietos paieška susijusius klausimus, kuriuos iškėlė bendrovė „Yelp“ neseniai pateiktame skunde, tyrimą; rekomenduoja Konkurencijos generaliniam direktoratui apsvarstyti skaitmeninės antimonopolinių bylų nagrinėjimo trukmę ir tinkamiausią priemonę jiems spręsti; visų pirma prašo Komisijos apsvarstyti galimybę nustatyti antimonopolinių bylų nagrinėjimo terminus, kaip tai daroma susijungimų byloms;

25. pakartoja, kad Komisija taip pat turi apsvarstyti visišką struktūrinę skaitmeninių technologijų monopolijų atskyrimą, kaip galimą sprendimą, kad būtų sudarytos sąlygos atkurti konkurenciją ir sudaryti vienodas sąlygas Europos skaitmeninėje rinkoje;

26. pabrėžia, kad konkurencijos teisės aktų vykdymo užtikrinimo veiksmingumas priklauso nuo tinkamo taisomųjų priemonių sukūrimo ir išbandymo; pabrėžia, kad į vartotojus orientuotos teisių gynimo priemonės yra svarbios siekiant atkurti konkurencingumą rinkoje padedant vartotojams priimti informacija pagrįstus sprendimus ir šalinti dabartinės padėties iškraipymus; mano, kad Komisija, rengdama elgesio taisomasias priemones, turėtų įtraukti elgesio ekonomiką kaip pagalbinę discipliną, kaip padarė kai kurios nacionalinės institucijos pastaraisiais metais;

27. pažymi, kad Komisijos pirmininkas įsipareigojo parengti pasiūlymus, kuriais būtų skatinamas didesnis valstybių narių bendradarbiavimas mokesčių srityje įsipareigojant atsakyti į grupinius prašymus mokesčių srityje, kad viena valstybė narė galėtų kitoms teikti reikiamą informaciją, kad galėtų būti vykdomas tarpvalstybinių mokesčių vengėjų baudžiamasis persekiojimas; pažymi, kad tais atvejais, kai valstybių narių veiksmais iškraipoma konkurencija vidaus rinkoje, Parlamentas ir Taryba tam tikromis aplinkybėmis ir pagal SESV 116 straipsnį gali paskelbti direktyvas, kuriomis siekiama panaikinti šį iškraipymą;

28. pažymi Komisijos išvadą, kad Liuksemburgas įmonei „Engie“ nepagrįstai suteikė mokesčių lengvatą apie 120 mln. EUR vertės ir kad vis dar vykdoma susigrąžinimo procedūra; apgailestauja dėl to, kad Liuksemburgo vyriausybė nusprendė apskųsti Komisijos sprendimą;

29. atkreipia dėmesį į už konkurenciją atsakingos Komisijos narės Margrethe Vestager priimtą sprendimą dėl valstybės pagalbos bendrovei „McDonald's“ skyrimo, kuriame teigiama, kad tam tikras įmonės „McDonald's“ pelno Liuksemburge neapmokestinimas nėra neteisėta valstybės pagalba; laikosi nuomonės, kad dabartinis ES reglamentavimas yra netinkamas siekiant veiksmingai kovoti su visišku neapmokestinimu ir sustabdyti lenktynes dėl žemesnių įmonių pelno mokesčio lygių;

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

30. atkreipia dėmesį į tai, kad dviejose neseniai nagrinėtose bylose Komisija patvirtino valstybės pagalbą, remdamasi tuo, kad ji sušvelnins ekonomikos sutrikdymus regioniniu lygiu, nepaisydama Bendros pertvarkymo valdybos (BPV) išvadų, kad pertvarkymas negali būti pateisinamas viešojo intereso pagrindais, ir taip pademonstravo dvi skirtingas viešojo intereso interpretacijas; ragina Komisiją ištirti valstybės pagalbos taisyklių likvidavimo pagalbos srityje ir pertvarkymo tvarkos skirtumus pagal Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvą (BGPD) ir atitinkamai peržiūrėti 2013 m. bankų komunikatą;

31. atkreipia dėmesį į tai, kad kai kurie tyrimai ⁽¹⁾ parodė paslėptas socialines išlaidas ir sumažėjusią prekių konkurenciją, atitinkančią didesnius horizontalios nuosavybės koncentracijos lygius; todėl ragina Komisiją apsvarstyti galimybę persvarstyti Susijungimų reglamentą šiuo požiūriu ir pateikti gaires dėl SESV 102 ir 101 straipsnių taikymo tokiais atvejais;

32. atkreipia dėmesį į tai, kad, nesant pertvarkymo priemonių, laikina valstybės pagalba finansų sektoriui, skirta pasaulio finansų sistemai stabilizuoti, galbūt buvo būti reikalinga, tačiau dabar ji turi būti patikrinta ir panaikinta; apgailestauja, kad šis tikrinimas atliekamas nepakankamai; taigi pakartoja savo prašymą Komisijai išnagrinėti, ar nuo krizės pradžios bankų įstaigos, gavusios iš centrinių bankų paramą likvidumui padidinti, gavo netiesioginių subsidijų ir valstybės pagalbos; primena, kad Komisijos narė M. Vestager 2017 m. lapkričio mėn. vykusiam struktūrizuotame dialoge su Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komitetu išsipareigojo apsvarstyti galimus konkurencijos iškreipimus, atsiradusius dėl ECB bendrovių sektoriaus pirkimo programos, ir pateikti kokybinį atsakymą; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad valstybės pagalbos atrankumo sąvoka yra esminis kriterijus, kurį reikia kruopščiai išnagrinėti, ir toliau atkreipia dėmesį į ES sutarties 4 straipsnio 3 dalį, kurioje minimas vadinamasis lojalumo principas;

33. mano, jog labai svarbu užtikrinti, kad valstybės pagalbos teikimo taisyklių bus laikomasi griežtai ir nešališkai sprendžiant bankų krizių problemas ateityje, kad mokesčių mokėtojai būtų apsaugoti nuo bankų gelbėjimo naštos;

34. palankiai vertina tai, kad Komisija pradėjo taikyti anoniminę informavimo apie kartelius ar kitus neteisėtus antikoncepcines praktikos būdus priemonę, taip padidindama tikimybę, kad tokios praktikos bus nustatytos ir už jas bus baudžiama; atkreipia dėmesį į teigiamus skaičius po pirmųjų naudojimo mėnesių;

35. reiškia susirūpinimą dėl to, kad dėl didėjančios koncentracijos finansų sektoriuje gali sumažėti konkurencijos šiame sektoriuje mastas, taip pat yra susirūpinęs dėl to, kad trūksta tikros bankininkystės paslaugų vidaus rinkos ir ji vis dar susiskaidžiusi pagal nacionalines rinkas;

36. pabrėžia, kad Europai reikia tvirtos suderintos ataskaitų teikimo ir įmonių apmokestinimo sistemos, skirtos tarptautinėms bendrovėms, kuri apimtų ataskaitų pagal atskiras šalis teikimą ir bendrą konsoliduotąją pelno mokesčio bazę (BKPMB); primena, kad šia baze būtų ne tik sumažintos įmonių ir valstybių narių mokesčių administratorių išlaidos, bet priėmus šias priemones taip pat būtų išspręsta sandorių kainodaros problema ir užtikrinta sąžiningesnė konkurencija bendrojoje rinkoje;

37. ragina Komisiją toliau vertinti žalingas mokesčių priemones valstybėse narėse įgyvendinant Europos semestrą ir visapusiškai įvertinti konkurencijos iškreipimus ir šalutinį poveikį kitoms jurisdikcijoms;

38. ragina Komisiją toliau dėti ir net plėsti pastangas tiriant piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi rinkoje atvejus, dėl kurių nukenčia vartotojai ES; prašo, kad Komisija tuo pat metu stebėtų esamas vyriausybių monopolijas ir konkursų dėl koncesijos sutarčių skyrimo teisėtumą, kad būtų galima išvengti per didelio konkurencijos iškreipimo;

39. pabrėžia iškreipiamąjį poveikį, kurį gali daryti valstybės pagalba vidaus rinkos veikimui; primena griežtus SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkto taikymo reikalavimus; atkreipia dėmesį į tai, kad daugelis sprendimų, susijusių su antimonopoliniais klausimais, yra priimami nacionaliniu lygmeniu; todėl mano, kad Komisija turėtų stebėti ir imtis priemonių, kad būtų užtikrinta nuosekli politika vidaus rinkoje; ragina Komisiją parengti veiksmų planą siekiant geriau nukreiptos valstybės pagalbos; palankiai vertina nuolatines Komisijos pastangas išaiškinti įvairius valstybės pagalbos apibrėžties aspektus, kaip parodo Komisijos pranešimas dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos; ypač atkreipia dėmesį į pastangas paaiškinti sąvokas „įmonė“ ir „ekonominė veikla“; vis dėlto pažymi, kad vis dar sunku atskirti ekonominę ir neekonominę veiklą; be to, nurodo, kad užtikrinti tinkamą

⁽¹⁾ „Common Ownership by Institutional Investors and its Impact on Competition“ (Bendra institucinių investuotojų nuosavybė ir jos poveikis konkurencijai), EBPO, 2017 m. gruodžio 5–6 d.

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

Sutarties aiškinimą yra Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vaidmuo; ragina Komisiją taikant ES valstybės pagalbos taisykles ir toliau skirti ypatingą dėmesį visuotinės ekonominės svarbos paslaugų (VESP), įskaitant energetiką, transportą ir telekomunikacijas, teikimui, visų pirma teikiant valstybės pagalbą izoliuotiems, atokiems ar periferiniams Sąjungos regionams; pabrėžia, kad, teikiant valstybės pagalbą visuotinės svarbos paslaugoms skatinti, turėtų būti siekiama suteikti naudos vartotojams ir piliečiams, o ne stiprinti atskirų subjektų, kurie naudojami įtvirtintomis teisėmis, interesus;

40. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į tai, kad balsuojant Taryboje taikomas vieningumo reikalavimas, ir į tai, kad politikos pasirinkimas šiuo atveju priklauso nuo valstybių narių atitinkamų nacionalinių vyriausybių ir parlamentų politinio požiūrio ir krypties, apmokestinimas ir toliau visų pirma priklauso nacionalinei kompetencijai; tačiau pažymi, kad apmokestinimo priemonė gali būti naudojama teikiant netiesioginę valstybės pagalbą įmonėms, o tai gali sudaryti nevienodas sąlygas vidaus rinkoje; todėl pabrėžia, kad reikia užtikrinti, jog nacionalinė mokesčių politika neiškreiptų sąžiningos konkurencijos ir kad mokesčių politika ir konkurencijos politika būtų nuosekliai taikomos vidaus rinkoje; palankiai vertina tai, kad darbo grupė dėl valstybės pagalbos mokesčių lengvatų forma tapo nuolatine institucija; ragina aprūpinti darbo grupę pakankamai žmogiškaisiais išteklių ir tyrimo priemonėmis; ragina paaiškinti dabartinę padėtį, susijusią su valstybės pagalbos tyrimais ir tokiais klausimais, įskaitant tiriamų bylų skaičių; pabrėžia, kad vidaus rinkoje nukenčia nauji rinkos dalyviai ir įmonės, įskaitant MVĮ, kurios nesinaudoja agresyviomis mokesčių praktikomis; palankiai vertina Komisijos nuodugnius antikoncepcines praktikas, pvz., pasirinktinės mokesčių naudos ir sprendimų dėl perviršinio pelno sistemų, tyrimus; ypač palankiai vertina Komisijos pranešime pateiktas gaires dėl valstybės pagalbos, apimančios sprendimus dėl mokesčių, sąvokos; ragina valstybes nares atsakyti nesąžiningos konkurencijos praktikos, grindžiamos nepagrįstomis mokesčių lengvatomis; ragina Tarybą pritarti pasiūlymui dėl BKPMB; apgailestauja, kad pagal ES valstybės pagalbos taisykles nesumokėti mokesčiai, susigrąžinti iš neteisėtose mokesčių valstybės gavėjų, grąžinami pagalbą suteikusiai šaliai; ragina Komisiją ieškoti būdų išspręsti šią problemą; pabrėžia, kad į vėlesnes derybas su Jungtine Karalyste reikėtų įtraukti sąlygą, kad būtų laikomasi sąžiningos konkurencijos principų, ir užtikrinti, kad Jungtinė Karalystė neturėtų galimybės suteikti valstybės pagalbą ypatingų mokesčių lengvatų forma;

41. pabrėžia labai didelę koncentraciją maisto produktų tiekimo grandinėje, kai pora bendrovių sudaro oligopoliją pasaulinėje sėklų ir pesticidų rinkoje ir taip kenkia vartotojams, ūkininkams, aplinkai ir biologinei įvairovei; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl tokios struktūros ūkininkai technologiniu ir ekonominiu požiūriu bus dar labiau priklausomi nuo keleto pasauliniu mastu integruotų „vieno langelio“ platformų, kurios gamins ribotą sėklų asortimentą, inovacijų tendencijos nusigręžtų nuo gamybos modelio, kuris nekenkia aplinkai ir biologinei įvairovei, patvirtinimo ir galiausiai dėl sumažėjusios konkurencijos būtų kuriama mažiau inovacijų ir suprastėtų galutinių produktų kokybė; ragina Komisiją, atsižvelgiant į sumažėjusias ūkių pajamas, dėl ko labiausiai nukentėjo smulkūs ūkininkai, nukreipti savo pastangas siekiant užtikrinti deramas pajamas ūkininkams, visų pirma turintiems mažą ir vidutinio dydžio verslą;

42. mano, jog labai svarbu, kad Komisija atidžiau stebėtų patentų naudojimą žemės ūkyje;

43. palankiai vertina tokias iniciatyvas kaip pažangiųjų kaimų sistema, pagal kurią gyvenvietės skatinamos tapti dinamiškesnėmis, geriau panaudoti savo išteklius ir aktyviau dalyvauti konkurencijoje bendroje rinkoje, taip pat didinti savo patrauklumą ir kaimo gyventojų gyvenimo kokybę;

44. pripažįsta blokų grandinės technologijos potencialą teikiant finansines paslaugas; tačiau išpėja, kad šios lėšų rinkimo technologijos naudojimas turi būti reglamentuojamas siekiant išvengti pernelyg didelio dempingo reguliuojamų finansų rinkų atžvilgiu, rizikos investuotojams ir pinigų plovimo rizikos; šiomis aplinkybėmis ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl pradinių kriptomonetų platinimų (angl. ICO) reglamentavimo sistemos,

45. reiškia susirūpinimą dėl to, kad Komisija neseniai pritarė įmonių „Bayer“ ir „Monsanto“ susijungimui ir pripažino, kad savo sprendime dėl „Bayer“ ir „Monsanto“ susijungimo nepaisė SESV įtvirtintų tikslų, visų pirma maisto saugos, vartotojų apsaugos, aplinkos ir klimato tikslų;

46. mano, kad svarbu imtis veiksmų prieš tas įmones, kurios dalyvauja žemės ūkio produkcijos grandinės rinkodaros ir platinimo sektoriuose ir kurios iškraipo žemės ūkio rinką, ir dėl to nukenčia ūkių pajamas ir vartotojų kainos;

47. palankiai vertina požiūrį, kurio laikosi Komisija vertindama horizontaliuosius susijungimus, kai vis daugiau dėmesio skiriama konkurencijai inovacijų srityje, visų pirma vykstant susijungimams MTTP imliose rinkose, ir atkreipia dėmesį į tai, kad įmonių susijungimai turėtų būti vertinami iš vidaus rinkos kaip visumos perspektyvos; be to, ragina Komisiją pasiūlyti

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

ES susijungimų reglamento peržiūrą ir ištirti, koku mastu jai turėtų būti suteikti įgaliojimai, kuriuos jau turi daugelis valstybių narių, priimti priemones ES viešajai tvarkai ir SESV bei ES pagrindinių teisių chartijos teisėms ir principams apsaugoti, įskaitant aplinkos apsaugą;

48. pakartoja Komisijos preliminarią išvadą, kad įmonė „Google“ piktnaudžiavo savo, kaip paieškos sistemos, dominuojančia padėtimi rinkoje suteikdama neteisėtą pranašumą savo produktams; pabrėžia, kad norint panaikinti šį piktnaudžiavimą, reikia bendrovės struktūroje visiškai atskirti bendrosios ir specializuotos paieškos paslaugas;

49. pažymi, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas aiškina SESV 101 straipsnį, atsižvelgdamas į skirtingus Sutarčių tikslus; vis dėlto pabrėžia, kad siaurus SESV 101 straipsnio aiškinimas Komisijos horizontaliosiose gairėse vis labiau laikomas kliūtimi mažesnių rinkos dalyvių bendradarbiavimui priimant griežtesnius aplinkos apsaugos ir socialinius standartus; mano, kad Komisija turėtų užtikrinti teisinį tikrumą dėl sąlygų, kuriomis gamintojų organizacijų, įskaitant kooperatyvus, jų asociacijas ir tarpšakines organizacijas, veikiančias visoje maisto tiekimo grandinėje siekiant tvarumo ir sąžiningų darbo standartų, kolektyvinės sutartys būtų vertinamos pagal konkurencijos teisę ir skatintų tokias iniciatyvas įgyvendinant konkurencijos politiką; pabrėžia, kad toks požiūris neturėtų užkirsti kelio pigesnių prekių gamybai, ypač tuose sektoriuose, kuriuose vartotojams labai svarbios kainos; taip pat pabrėžia proporcingumo principo svarbą, o tai reiškia, kad konkurencijos ribojimas negali viršyti to, kas būtina bendrajam interesui užtikrinti;

50. atkreipia dėmesį į bendrai sutartus energetikos sąjungos tikslus ir uždavinius ir ypač į saugumo, ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, solidarumo ir pasitikėjimo aspektus; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti, jog Europos energijos rinkos būtų grindžiamos teisinės valstybės principu, konkurencija, energijos šaltinių ir tiekėjų įvairove, numatomumu ir skaidrumu, taip pat kad būtų užkirstas kelias bet kokiam rinkos operatoriui, įsisteigusiam Sąjungoje arba trečiojoje šalyje, nuo naudojimosi dominuojančia padėtimi konkurentų ir vartotojų nenaudai; atsižvelgdamas į tai, ragina užtikrinti, kad tokie rinkos dalyviai būtų griežčiau kontroliuojami ir prirėkus jų atžvilgiu būtų imamasi priemonių bei jiems būtų nustatyti įpareigojimai; ypač atkreipia dėmesį į tai, kad reikia tinkamai spręsti kai kurių energetikos įmonių taikomą ES dujų rinkos padalijimo strategiją, dėl kurios galimai pažeidžiamos ES antimonopolinės taisyklės; pripažįsta, kad teisiškai privalomi įsipareigojimai, kuriuos valstybės narės prisiėmė pagal Paryžiaus klimato susitarimą, nebus įgyvendinti be konkrečių valstybės priemonių, kuriomis būtų siekiama skatinti atsinaujinančios energijos gamybą ir naudojimą numatant paskatas ir sudarant tam sąlygas; atkreipia dėmesį į būsimą valstybės pagalbos ir energetikos gairių persvarstymą, per kurį į gaires bus įtraukti du sektoriai, kuriems daugiausiai skiriamos valstybės subsidijos – branduolinės energijos ir iškastinio kuro gavybos sektoriai – ir bus suteikta daugiau lankstumo vartotojams gaminant energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių; pabrėžia, kad svarbu baigti kurti energetikos sąjungą integruojant rinkas, visų pirma, prirėkus investuojant į jungiamąsias linijas, remiantis rinkos sąlygomis ir komerciniu potencialu, taip pat didinant esamų jungčių pajėgumus, kuriais būtų galima prekiauti; todėl pabrėžia, kad bet kokiam valstybės pagalbos pajėgumų mechanizmui patvirtinimui turi būti taikomas griežtas būtinumo patikrinimas, įskaitant alternatyvių priemonių, ypač veiksmingesnį esamų jungiamųjų linijų naudojimo, tyrimą; pabrėžia, kad pajėgumų mechanizmai dažnai sudaro vartotojams didelių išlaidų, o tai yra „paslėpta subsidija“, kuria remiamos nepelningos ir teršiančios elektrinės, todėl būtina užtikrinti, kad tvirtinant bet kokią joms skirtą valstybės pagalbą šiomis schemomis negalėtų pasinaudoti labiausiai teršiančios elektrinės;

51. pabrėžia, kad būtina užtikrinti didesnę skaidrumą, kai numatomos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės, siekiant sumažinti galimybę, kad šias partnerystes naudos privačiojo sektoriaus partneriai, siekdami užsitikrinti konkurencinį pranašumą prieš savo konkurentus;

52. palankiai vertina Komisijos atliktą gyvybiškai svarbių vaistų kainų nustatymo praktikos tyrimą, ypač įmonės „Aspen“ atveju;

53. pabrėžia, kad svarbu suteikti tokias pačias teises visiems oro vežėjams, skraidantiems į ES arba iš jos; deja, pripažįsta, kad taip ne visada yra ES oro transporto bendrovių, kurios vykdo veiklą už ES ribų ir kurioms taikomos nesąžiningos praktikos, neigiamai veikiančios konkurenciją, atveju; ragina Komisiją kovoti su antikonkurenciniais veiksmais, kurie taip pat kenkia vartotojų apsaugos teisėms aktams; dar kartą pabrėžia, kad svarbu užtikrinti sąžiningą ES oro vežėjų ir trečiųjų šalių oro vežėjų konkurenciją;

54. pabrėžia konkurencingo transporto sektoriaus svarbą; pažymi, kad bendroji transporto rinka vis dar turi būti papildyta, o geležinkelių sektorius yra labiausiai susiskaidęs; palankiai vertina veiksmus, kurių ėmėsi Komisija siekdama skatinti keleivinio kelių transporto vidaus rinkos užbaigimą ir geresnę jos veikimą;

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

55. dar kartą patvirtina, kad nauji infrastruktūros projektai, įskaitant projektus, kuriais valstybė narė sujungiamas su trečiąja šalimi, turi būti reglamentuojami Sąjungos teisės aktais, ypač dėl taisyklių, susijusių su veiklos rūšių atskyrimu ir rinkos kainų nustatymu;

56. pabrėžia, kad svarbu skirti Komisijos konkurencijos generaliniam direktoratui ir nacionalinėms kompetentingoms institucijoms pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių, taip pat IT ir skaitmeninių žinių, kurios reikalingos sprendžiant duomenimis grindžiamas ir pagal skaičiavimus grindžiamas ekonomikos keliamas problemas, ir kad tam yra poreikis; šiuo atžvilgiu remia siūlomą bendrosios rinkos programos konkurencijos paprogramę pagal 2021–2027 m. daugiamečių finansinę programą (DFP);

57. pabrėžia, kad Komisija, rengdama sprendimus su konkurencijos susijusiais klausimais, turi laikyti vidaus rinką viena rinka, o ne keliomis savarankiškomis vietos ar nacionalinėmis rinkomis;

58. pabrėžia, kad tarptautinis bendradarbiavimas yra labai svarbus siekiant veiksmingai įgyvendinti konkurencijos teisės principus ir užkirsti kelią teisių gynimo priemonių ir vykdymo veiksmų rezultatų neatitikimams; todėl mano, kad geriausias būdas pagerinti konkurencijos taisykles ir praktiką visame pasaulyje yra dalyvauti sąžiningose ir skaidriose diskusijose; pritaria tam, kad Komisija, nacionalinės ir prirėikus regioninės kompetencijos įstaigos aktyviai dalyvautų Tarptautinio konkurencijos tinklo veikloje;

59. palankiai vertina EKT + direktyvą, kuria bus gerokai pagerintas veiksmingas ir nuoseklus ES konkurencijos teisės taikymas visoje Sąjungoje, užtikrinant, kad nacionalinės konkurencijos institucijos turėtų tinkamų priemonių, išteklių ir apsaugos priemonių, skirtų nepriklausomumui, įskaitant skaidrų savo vadovų rinkimų ar skyrimo procesą, kuris joms suteiktų galimybę skirti atgrasančias baudas už konkurencijos pažeidimus; palankiai vertina tai, kad Komisija valstybėms narėms iš anksto suteikė pagalbą, susijusią su šios direktyvos įgyvendinimu;

60. ragina Komisiją užtikrinti, kad visuose būsimuose prekybos susitarimuose būtų sudarytos vienodos sąlygos, visų pirma konkurencijos ir valstybės pagalbos srityse; pažymi, kad valstybės pagalba turi būti leidžiama tik ypatingais, pagrįstais atvejais, kurie būtų teisiškai reglamentuoti taip, kad rinkoje nebūtų iškreipta konkurencija, kartu numatant išimtis ir pagrindimus, susijusius su Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos tikslų siekimu; primena, kad „kai įmonės plečia veiklą visame pasaulyje, tą patį turi daryti ir konkurencijos užtikrinimo institucijos“, ypač dėlto, kad informacijos ir ryšių technologijų sklaida ir skaitmeninės ekonomikos atsiradimas lėmė pernelyg didelę rinkos ir galios koncentraciją kai kuriuose sektoriuose; mano, kad siekiant sąžiningos pasaulinės prekybos plėtojimo, būtina užtikrinti, kad būtų taikomos pasaulinio masto konkurencijos taisyklės ir būtų aukščiausiu lygiu koordinuojama konkurencijos institucijų veikla, įskaitant keitimąsi informacija nagrinėjant konkurencijos bylas;

61. primena, kad į tarptautinius prekybos ir investicijų susitarimus reikėtų įtraukti konkretų svarų su konkurencijos klausimais susijusių skyrių;

62. ragina Komisiją stiprinti pastangas atverti plataus užmojo tarptautines viešųjų pirkimų rinkas ir padidinti Europos įmonių prieigą prie viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės, vykdomos trečiojoje šalyje; mano, kad būtina sumažinti galimybių sudaryti viešųjų pirkimų sutartis asimetriją tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių, t. y. JAV ir Kinijos; ragina visus ES prekybos partnerius sudaryti Europos įmonėms ir darbuotojams nediskriminacines sąlygas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose; palankiai vertina atnaujintą diskusiją dėl tarptautinės viešųjų pirkimų priemonės (TVPP), kuria nustatomas būtinas abipusiškumas tais atvejais, kai prekybos partneriai riboja galimybę patekti į savo viešųjų pirkimų rinkas, ir ragina Europos Vadovų Tarybą skubiai juos priimti; remia Komisijos pastangas atverti trečiųjų šalių viešųjų pirkimų rinkas sudarant dvišales prekybos partnerystes; primena, kad bendrovės, kurios veikia ne rinkos sąlygomis ir vedamos geopolitinių priežasčių iš esmės gali nugalėti kiekvieną konkurentą Europos viešųjų pirkimų konkursuose; ragina Komisiją stebėti viešųjų pirkimų konkursus ir neleisti, kad Europos įmonės ir darbuotojai nukentėtų nuo nesąžiningos konkurencijos, kurią sukelia valstybės valdomos įmonės;

63. primena, kad kova su nesąžininga prekybos praktika, be kita ko, įgyvendinant konkurencijos politiką, yra būtina norint užtikrinti, kad pasauliniu lygmeniu būtų sudaromos vienodos sąlygos darbuotojams, vartotojams ir įmonėms, ir kad tai yra vienas iš Sąjungos prekybos strategijos prioritetų; pabrėžia, kad diskusijoms skirtame dokumente dėl globalizacijos suvaldymo teigiama, kad Sąjunga privalo imtis veiksmų sąžiningos konkurencijos sąlygoms atkurti; palankiai vertina tai, kad į ekonominės partnerystės susitarimą su Japonija ir į išsamų ekonomikos ir prekybos susitarimą su Kanada įtrauktos

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

nuostatos dėl konkurencijos politikos, tačiau apgailestauja, kad šių nuostatų taikymo sritis išlieka ribota ir jomis nenumatomas veiksmingas vykdymo užtikrinimas ir ginčų sprendimas; atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu įtraukti plataus užmojo nuostatas dėl konkurencijos į visus prekybos susitarimus ir užtikrinti jų įgyvendinimą, kad būtų užtikrintos sąžiningos taisyklės;

64. palankiai vertina pasiūlymą nustatyti Europos tiesioginių užsienio investicijų tikrinimo sistemą; mano, kad tai yra naudinga priemonė, galinti apsaugoti Europos strateginį verslą nuo nesąžiningos prekybos praktikos, kuri gali pakenkti saugumui ir viešajai tvarkai, ir užtikrinti sąžiningos konkurencijos principų laikymąsi ES;

65. pabrėžia, kad svarbu naudotis antisubsidijų priemone sprendžiant su nesąžininga pasauline konkurencija susijusias problemas, taip pat sudaryti galimybę taikyti ją tokiomis pat sąlygomis, kaip ES valstybės pagalbos taisyklės; atsižvelgdamas į tai, apgailestauja, kad 2017 m. Kinijos Liaudies Respublikoje vėl užregistruotas didžiausias skaičius naujai sukurtų prekybos kliūčių Europos įmonėms ir darbuotojams, taip pat su šia šalimi vyksta daugiausia Europos antisubsidijų bylų;

66. yra susirūpinęs dėl JAV muitų politikos ir jos poveikio Europos įmonių konkurencingumui; pabrėžia, kad veiksmai, kurių Komisija imasi prekybos su JAV pusiausvyrai atkurti, turėtų būti ryžtingi, tačiau subalansuoti, proporcingi ir suderinti su PPO taisyklėmis;

67. ragina Komisiją aktyviau dėti pastangas sąžiningai konkurencijai plėtoti, įskaitant kovą su nepagrįstu tarifinių kliūčių ir subsidijų taikymu, pasaulinėje rinkoje glaudžiau bendradarbiaujant su kitomis šalimis, pvz., PPO, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencija (UNCTAD), G 20 ir Pasaulio banko forumuose; primena, kad 1996–2004 m. PPO ėmėsi veiksmų, susijusių prekybos ir konkurencijos politikos sąveika, ir apgailestauja, kad po to šis klausimas nebuvo įtrauktas į PPO darbo programą; pabrėžia, kad PPO susitarimų nuostatomis, kaip antai Bendrojo susitarimo dėl prekybos paslaugomis (GATS) IX straipsniu, grindžiamas tolesnis PPO narių bendradarbiavimas konkurencijos klausimais; todėl ragina daryti naują pažangą 12-ojoje PPO ministrų konferencijoje, siekiant užtikrinti sąžiningą tarptautinę konkurenciją;

68. išreiškia susirūpinimą dėl to, kad PPO tariamai negali išspręsti su ne rinkos ekonomikos šalimis susijusių klausimų ir spręsti konkurencijos iškraipymo, kurį sukelia subsidijos ir valstybės įsikišimas, problemos, tačiau yra tvirtai įsitikinęs, kad PPO atlieka labai svarbų vaidmenį; palankiai vertina JAV, Japonijos ir ES trišalius veiksmus siekiant atitinkamai ją reformuoti;

69. ragina Komisiją padidinti savo paramą Europos Sąjungos MVĮ, siekiant apsaugoti jų teises ir sudaryti galimybes joms naudotis savo teisėmis nesąžiningos prekybos praktikos atveju, t. y. dempingo ir ES nepriklausančių šalių vykdomo subsidijavimo metu; atsižvelgdamas į tai, pripažįsta Komisijos pastangas kovoti su nesąžininga konkurencija didelio dėmesio sulaukusiais atvejais, kai ji ėmėsi priemonių prieš gerai žinomas įmones, tačiau pabrėžia, kad taip pat nepaprastai svarbu užtikrinti sąžiningą MVĮ konkurenciją;

70. pabrėžia, kad norint pagerinti šalių partnerių gyvenimo sąlygas ir apsaugoti Europos bendroves nuo nesąžiningos konkurencijos, svarbu veiksmingai įgyvendinti į prekybos susitarimus įtrauktas darnaus vystymosi nuostatas; palankiai vertina tai, kad įgyvendinant antisubsidijų ir antidempingo priemonių reformą buvo nustatyti aplinkosaugos ir socialiniai kriterijai;

71. pažymi, jog įgyvendinant ES konkurencijos politiką norimi rezultatai nepasiekiami, nes, nors ji taikoma siekiant apginti sąžiningą visų vidaus rinkos subjektų konkurenciją, ypač akcentuojant vartotojų interesus, tikrovėje dėl nelygybės maisto tiekimo grandinėje žemės ūkio gamintojai patiria nepriimtina didelį spaudimą; mano, kad vienodai svarbūs turi būti tiek vartotojų, tiek žemės ūkio gamintojų interesai;

72. laikosi nuomonės, kad dėl specifinių žemės ūkio veiklos ypatumų kolektyvinėms organizacijoms tenka esminis vaidmuo stiprinant pirminių gamintojų padėtį maisto grandinėje ir sudarant galimybes pasiekti BŽŪP tikslus, apibrėžtus SESV 39 straipsnyje, taip pat kad dėl to gamintojų organizacijų ir jų asociacijų atliekama kolektyvinė veikla – įskaitant gamybos planavimą, derybas dėl pardavimo ir sutartinius susitarimus – turi būti laikoma suderinama su SESV 101 straipsniu; pabrėžia, kad, telkiant ūkininkus jungtis į gamintojų organizacijas, stiprinama jų padėtis maisto tiekimo grandinėje;

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

73. mano, kad tarpšakinių organizacijų modelis yra sėkmingiausia sektoriaus valdymo forma, kadangi taip užtikrinama sistema, apimanti visus sektoriaus subjektus, kuriems šioje sistemoje teisingai atstovaujama, ir tarp jų organizuojami mainai, sudarant galimybę perduoti ekonominę ir techninę informaciją, stiprinti rinkos skaidrumą ir geriau paskirstyti riziką bei naudą; mano, kad įgyvendinant BŽŪP turėtų būti skatinami įvairūs tinkamos struktūros bendradarbiavimo modeliai – pvz., tokie, kaip šis – siekiant palengvinti tarpšakinių organizacijų kūrimą Europos lygmeniu;

74. mano, jog, atsižvelgiant į dabartinę tendenciją, būtina toliau stiprinti gamintojų ir tarpšakinių organizacijų kompetencijas, kad ūkininkų derybinę galią būtų galima subalansuoti su mažmenininkų derybine galia maisto tiekimo grandinėje; mano, kad turėtų būti padidintas ES bendras finansavimas šioms organizacijoms steigtis ir veikti;

75. ragina Komisiją padėti taikyti kolektyvines rinkos valdymo priemones krizės atveju, naudojant viešųjų lėšų nereikalaujančius įrankius, pvz., produktų pašalinimą iš rinkos maisto grandinės operatorių susitarimų pagrindu; pažymi, kad tokią priemonę galėtų taikyti pačios tarpšakinės organizacijos;

76. mano, kad, į Europos rinką patenkant produktams iš trečiųjų šalių, kurie neatitinka tokių pat socialinių, sveikatos ir aplinkos standartų, Europos gamintojai patiria nesąžiningą konkurenciją; todėl ragina apsaugoti pažeidžiamus sektorius ir sistemingai taikyti abipusiškumo ir atitikties principus žemės ūkio produktams tiek per būsimas, tiek per vykstančias derybas; ragina Komisiją įtraukti šį aspektą į derybas dėl „Brexit“;

77. pabrėžia, kad patekimas į ES vidaus rinką turėtų priklausyti nuo to, ar laikomasi sanitarinių, fitosanitarinių ir aplinkos standartų; kad būtų užtikrinta sąžininga konkurencija, prašo Komisijos skatinti trečiųjų šalių ir ES savitarpio priemonių bei kontrolės lygiavertiškumą aplinkos ir maisto saugos standartų srityje; pažymi, kad aukščiausi aplinkos ir gyvūnų gerovės standartai gali reikšti didesnes sąnaudas, taigi standartų mažinimas gali baigtis antikonkurenciniu elgesiu;

78. pažymi, kad klimato nelaimės, dėl kurių nukenčia ūkininkai, turi poveikio rinkai ir silpnina ūkininkų padėtį maisto tiekimo grandinėje; primena, kad, vadovaujantis EU antidempingo taisyklėmis⁽¹⁾, *inter alia*, taikomomis žemės ūkio sektoriui, aplinkosauginis dempingas leidžia atsirasti nesąžiningai konkurencijai; prašo atsižvelgti į ES piliečių, kurie reikalauja, kad visuomenė būtų darni ir ekologiška, interesus; todėl ragina Komisiją – turint galvoje bendrosios rinkos veikimą ir naudą visai visuomenei – leisti taikyti konkurencijos taisyklių išimtis, kad būtų skatinamas bendradarbiavimas, tiek horizontaliai, tiek vertikalčiai, įgyvendinant tvarumo iniciatyvas;

79. pabrėžia, kad teisingos kainos samprata neturėtų būti traktuojama kaip pati mažiausia kaina vartotojui, priešingai, ji turėtų būti laikoma pagrįsta ir ją taikant turėtų būti teisingai atlyginama visoms maisto tiekimo grandinės šalims; pabrėžia, kad vartotojams rūpi ne vien žemos kainos, bet ir gyvūnų gerovė, aplinkos tvarumas, kaimo plėtra, taip pat antibiotikų vartojimo mažinimo ir kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms iniciatyvos ir kita;

80. palankiai vertina tai, kad reglamentu „Omnibus“⁽²⁾ sukuriama procedūra, pagal kurią ūkininkų grupė gali paprašyti Komisijos parengti neįpareigojančią nuomonę dėl kolektyvinių veiksmų suderinamumo su bendrąja nukrypti nuo konkurencijos taisyklių leidžiančia nuostata, nurodyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (Vieno BRO reglamento) 209 straipsnyje; atsižvelgdamas į Žemės ūkio rinkų darbo grupės rekomendaciją, ragina Komisiją paaiškinti žemės ūkiui taikomos bendrosios nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį ir kaip ji dubliuojasi su 149 ir 152 straipsniuose nustatytomis nukrypti leidžiančiomis nuostatomis bei taip tiksliau apibrėžti išimtis, kad būtų galima pritaikyti ir įgyvendinti bet kokią būtiną SESV 101 straipsnio taikymo sustabdymą;

⁽¹⁾ COM(2013)0192.

⁽²⁾ 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2393, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės, (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, ir (ES) Nr. 652/2014, kuriuo nustatomos išlaidų, susijusių su maisto grandine, gyvūnų sveikata ir gerove bei augalų sveikata ir augalų dauginamąja medžiaga, valdymo nuostatos (OL L 350, 2017 12 29, p. 15).

2019 m. sausio 31 d., ketvirtadienis

81. atkreipia dėmesį į tai, kad individuali viršutinė *de minimis* pagalbos riba žemės ūkio sektoriuje 2013 m. buvo padvigubinta (nuo 7 500 EUR iki 15 000 EUR), siekiant padėti įveikti įsisiūbavusias klimato, sveikatos ir ekonomikos krizes; pažymi, kad tuo pat metu nacionalinė *de minimis* viršutinė riba buvo tik nežymiai pakoreguota (nuo 0,75 proc. iki 1 proc. šalies žemės ūkio produkcijos vertės), o dėl to sumažėjo valstybių pajėgumas padėti sunkumus patiriantiems ūkiams; todėl remia Komisijos pasiūlymą suteikti daugiau lankstumo valstybėms narėms ir regionams taikant *de minimis* taisykles;

82. teigiamai vertina permainas, kurias atnešė reglamentas „Omnibus“, siekiant palengvinti BRO reglamento 222 straipsnio nuostatų, kuriomis leidžiama laikinai nukrypti nuo konkurencijos teisės aktų, taikymą; nežiūrint į tai, ragina Komisiją paaiškinti, kaip BRO reglamento 219 ir 222 straipsniai turėtų būti taikomi tuo atveju, jei veiksmų prireiktų imtis sutrikus rinkoms ir susidarius dideliame rinkos disbalansui, kadangi šiuo metu dėl abu straipsnius gaubiančio teisinio netikrumo jų netaiko niekas, nes baiminamasi pažeisti valstybių narių konkurencijos tarnybų nustatytas taisykles;

83. primena, kad vykdoma didelio masto horizontali ir vertikali restruktūrizacija, nulėmusi dar didesnę konsolidaciją ir taip koncentruotuose sėklų, žemės ūkio chemijos, trąšų, gyvūnų genetikos ir žemės ūkio technikos bei perdirbimo ir mažmeninės prekybos sektoriuose; atsižvelgdamas į tai ir „Bayer“ grupei įsigijus bendrovę „Monsanto“ – kartu jos kontroliuoja apie 24 proc. pasaulio pesticidų rinkos ir 29 proc. pasaulio sėklų rinkos – ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų apsaugoti ES ūkininkų, piliečių ir aplinkos interesai;

84. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių nacionalinėms ir prireikus regioninėms kompetencijos įstaigoms ir valstybių narių nacionaliniams parlamentams.
